

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVÉTELNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárat a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében,
Megjelenik délután 5 órakor.

Az igazi alkotmánybiztosíték

Kassa, április 18.

Emlékezzünk csak, mi történt 1906 február hó 19-én. Emlékezzünk mert a magyar ember igen könnyen felejt, s ha csak egy kis időre derűs ég mosolyog le rája, eszébe sem jut, hogy csak nem rég pusztító vihar süvöltött a feje fölött.

Emlékezzünk csak, hogy e nevezetes napon eltemették a magyar papiros-alkotmányt. Szuronyok között, katonai disszel temette el a legfőbb hadur, mikor Nyiri tábornok királyi biztos rendelkezése a képviselőház elnöki székéből Fabricius honvédeztredes felolvast. a parlamentet feloszlató királyi kéziratot. És abban a királyi kéziratban elkobozta az egyik szuverén fél, a másik szuverén fél, a nemzet jogát, mert nem történt intézkedés a parlament újabb összehívására. Ez a februáriusi nap, a magyar alkotmányosság legszomorubb csalódása. Megtudtuk, hogy nincs alkotmány, az ezeréves történelmi fejlődés sem volt elég erős arra, hogy alkotmányunk megingathatlan talpkövével lerakja, van egy nagyobb erő, nagyobb hatalom: az „én hadseregem“!

A gyászos emlékeztető nap óta sok minden történt. A király és a nemzet megértette egymást, mint négyszáz év óta annyiszor, most is elsimultak a félreértések, mert „az én hadseregem“ züllésnek indult, nem volt ujonc, veszélyben forgott a nagyhatalmi tekintély és üres volt az államkassza, pedig még a nemzet ellen indított háborúhoz is pénz, pénz és pénz kell. Nos igen, a félreértések elsimultak, mert van már katona, és nem üres az államkassza. Még feleslegünk is van, miként Wekerle jelenti. Ámde a tragikus mult tanulságai után mit láttunk? a legfontosabb, a leglényegesebb kérdés megoldása egyre késik.

Az alkotmány biztosítására mi sem történt mindeddig. Andrássy Gyula feladata, hogy az alkotmány biztosítékokhoz megszerezze a király beleegyezését.

Azt mondják, a király vonakodik. Olyan biztosítékokat nem ad meg, mely lehetetlenné tenné az alkotmányosságba burkolt autokrata uralmat.

Ezért Andrássy már el is kedvtelenedett. Nem tudjuk mi igaz e hírek-ből, annyi tény, hogy az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslat nagyon késik. Egy esztendő elmúlt

már, de erről nincs szó. Vegyük azt a helyzetet, hogy a király nem egyezik bele, hogy felségjogait megnyirbálja a nemzet. Mi a teendő?

Erre csak egy a felelet: meg kell haladéktalanul csinálni az általános, községenkinti, titkos választói jogot. Ennek az elavult, katonák szuronyával eltiporható alkotmánynak helyébe az új alkotmányt, mely a nemzet valamennyi tagját egyenlő jogokban részesíti. Végét kell vetni a kiváltságosok uralmának, ur és paraszt, munkaadó és munkás, gazdag és szegény, tudós és tudatlan, legyen egy közös alkotmányos jogban egyenlő.

Az általános választói jog lesz majd az az eleven erő, mely szembe tud szállani a császári hatalommal, a törvénytelenséggel. A kiváltságot nem ismerő jog lesz az a hatalmas fegyver, mely alkotmányunk épségét minden veszedelemtől megóvjá.

Az alkotmánynak nem lehet szebb, hatalmasabb biztosítéka, mint a köréje sorakozó népmilliók közös jogban egygyé forrott serege. Ha ezt az alkotmányt veszély fenyegetné, a népmilliók raja emeli fel tiltakozó, haragvó indulatát, hogy elsöpörje a zsarnoki önkényt.

Ezt kell megcsinálni! Ha a király nem akarja, hogy a törvényhatóságok bástyázzák körül az alkotmányt, vigyük a mi erőtlén, vézna jogaink védelmére a népmilliókat. Az általános választójog a szabadság, a kultúra, a humanizmus — a nemzetet egyként összekovácsoló hajthatatlan acél.

Ezt a páncélt szereljük fel mielőbb a nemzet testére. Várjon Darányi a cselédtörvényvel, ráérünk még Ázsiával, várjanak a vicinálisok, várjanak a csip-csup ügyecskék, melyekre a drága időt fecsérel a parlament, ez a nemzet beteg, vele törőd-jünk első sorban. Követelni kell népgyűléseken, feliratokkal, követelni kell a legnagyobb alkotmánybiztosítékokat, az igazit, az irott malaszt mellett az eleven erőt: az általános, községenkinti, titkos választói jogot.

Honiipar és a plakátok.

Leragasztott idegen cégjelzés.

Kacaghat az osztrák!

Mi, akik komolyan vesszük a honiipar pártolást, mi, akik tehetségünkhöz mérten azon fáradozunk, hogy magyar pénzért, csak magyar árut vásároljon a közönség, mi, akik

idegen áruk hirdetését sem fogadjuk el, lép-ten nyomon szomoruan konstatálhatjuk, hogy a magyar iparpártolás bizony csak jelszavakban merül ki. Statisztikai adatok beigazolták, hogy a Tulipán-mozgalom legélénkebb idejében, tehát a mult esztendő első felében 70 millió korona értékű áruval több érkezett Magyarországra, mint azelőtt. Azóta a tulipán is elhervadt, de ha viselik is egynéhányan nincs köszönet benne. Például jól tudjuk, hogy a Kassai Athletikai Club tagjai között többen vannak, akik a Tulipánt viselik. Sőt buzgó embere e mozgalomnak a Club titkára. Az Athletikai Club most országos vivőversenyt rendez.

Az előjelekből ítélve a verseny szép lesz, méltán büszkélkedhetik vele a Club. Mi is szeretettel támogatjuk a sportünnepek sikere érdekében. Azt azonban nem tudjuk elhallgatni, hogy a Club német készítményű reklámplakátokon hirdesse az ünnepeket. Miért kell nekünk „Adolf Friedländer — Hamburg“ céghez fordulni, hogy két vivő-állásba helyezkedett alakot ábrázoló színes plakátot kapjunk? Nem készít-e hasonlót a versenyképes magyar nyomdaipar? Tessék csak a fővárosi műintézetekhez fordulni! Az bizony nem enyhít a dolgon, hogy a László Béla-nyomda, mely a plakát szövegét készítette, az idegen cég jelzését gondosan leragasztotta.

Az idegen származás elrejtése nem fontos, noha ez is bizonyítja, hogy a megrendelő vagy a szállító, (nem tudjuk, kit terhel a mulasztás) érezte, hogy helytelenül cselekedett, mikor a magyar készítményt mellőzte. Lényeges azonban az, hogy ilyen esetekben a magyar ipar kárára ne részesítsék előnyben az idegen árut. Lényeges az, hogyha nem tud a magyar nyomdaipar ilyen reklámplakátot készíteni (kijelentjük, különben is tud), hagyják el a színes plakátot, hiszen az úgy sem használ sokat az ügynek.

A másik ríktóan kiáltó plakát a Carussel színes reklám-plakátja. Tessék levakarni a „Felsőmagyarország“ nyomdájának a sarokba ragasztott cégjelzését s alatta ott virít az osztrák cég. A Carusselt elvégre tiszték rendezik, s ha ők nem járnak elől a magyar ipar pártolásában, az a mi viszonyaink szomorú tünete. Bár itt is megjegyezzük, hogy hasonló szép reklámplakátot tudunk mi készíteni, sőt szebbet, izléesesebbet is! Ez a két plakát a szemünkbe ötlött. Közül mellettük virít egy másik falragasz, mely nagy betűkkel kiáltja: pártoljuk a honi ipart! Nos, ha az ilyen apróságokat egyszer úgy bokrétába szednők, furcsán festene a társadalom jelszavakban kimerülő iparpártolása.

Adományok Rákóczi szobrára.

Folyik a gyűjtés.

A kassai Rákóczi-szoborbizottság, mint azt megirtuk volt, felhívást intézett a közönséghez, melyben II. Rákóczi Ferenc kassai lovasszobrának alapjára adakozásra hívta fel. A felhívásra eddig a következő adományok érkeztek be:

Kassai jelzalogbanktól 100 kor. Dr. Ujfaluassy Ödön, lőcsei kir. közjegyzőtől 20

kor. A kassai jótékony nőegylettől 50 kor. A kassai kir. jogakadémia tanári karától 50 kor. A „Humanitas“ egylettől 40 kor. A kassai munkás betegsegélyző egylettől 20 kor. Naményi Józseftől, Budapest 50 kor. A kassai orth. izr. hitközségtől 30 kor. Dr. Kircz Vilmostól, Kassa 10 kor. Kárász Andrásról, Kassa 10 kor. A kassai takarékpénztártól 500 kor. Putankó Mihály, Kassa 33 kor. 58 fill. A kassai kir. járásbíróstól 56 kor. Friedmann Henriktől, Kassa 200 k. Aranyosi Irén, Kassa 100 kor. A m. általános hitelbank, Kassa 100 kor. A vasutas szövetség kassai kerületi elnökségétől 50 kor. A kassai izr. jótékony nőegylettől 50 kor. A kassai kir. javítóintézet tisztviselőitől 64 kor. Molnár Sándor ref. főgimnáziumi igazgatótól, Budapest 100 kor. Buchné Giza Kassa 1 kor. Bay Ilona 150 kor. Labus László, Kassa 30 kor. Enehi János pécsi főispántól 40 korona Megay Adolfól, Kassa 15 korona. Aranyossy Gusztávtól, Kassa 4 kor. Hrubi Vincétől, Kassa 100 kor., a debreceni ev. ref. egyház képviselőitől 100 kor., László Bélától, Kassa 50 kor., Kazinczy Gábor, kir. táblabírótól, Debrecen 50 kor., Szalay Lászlótól 90 kor., Binder Ernőtől 56 kor. 80 fillér, az abaujiak és kassaiak körétől 50 kor., a kassai polgári társasköröktől 31 kor. 80 fillér, Gelbman Gusztáv és Engländer Ferencről, Budapest 6 kor., Francois Lajostól, Budapest 200 kor., Abauj-szántó közönségétől 58 kor., Macskásy Jánostól, Kassa 24 kor., Divald Károlytól 30 kor., a lugosi hölgyektől 174 kor. 14 fillér, Rottenberg Dávidtól, Kassa 50 kor., a munkácsi hölgyektől 48 kor., Ajtai Kovács Alberttől, Teschen 3 kor. 60 fillér, a kassai áll. főreáliskolától 100 kor., a szatmári kir. kath. főgimnáziumtól 100 kor., a szatmári ev. ref. főgimnáziumtól 56 kor. 58 fill., az ungvári kir. kath. főgimnáziumtól 46 kor. 42 fillér, a zsolnai áll. főreáliskolától 50 kor., a beregszászi áll. főgimnáziumtól 29 kor. 45 fill., Duschek János alsómislyei plébánosától 18 kor. 44 fill., Kende Zsigmond, es. és kir. kamarás, Kölcse 60 kor., Corsan Gizellától, Kassa 5 kor., Maurer Adolfól, Kassa 35 kor., a kassai társasköröktől 61 kor., Nyulászi Bélától 30 kor., özv. Bartsch Samunétól 2 kor., a kassai kir. posta- és táviratigazgatóságtól 20 kor., a kassai légszeszgyártól 100 korona.

E két kimutatás szerint 3729 kor. 61 fillér gyűlt egybe. Jó volna azonban, már az eddig befolyt összeget is kimutatni, hogy a közönség értesüljön erről, minő összeg felett rendelkezik már eddig a Rákóczi-lovaszobor alapja.

Szocialista tüntetés a Schalkházban.

Az elbocsátott pincérek miatt.

Riadalom az étteremben

A kassai szociáldemokrata párt, mely a munkások kitűnő fegyverzettségével és szervezetével Kassán már jelentékeny politikai erőt képvisel, tegnap este két kizárt szocialista pincér ügyét, a szolidaritásnak érdekes módjával tette a magáévá.

Megemlékeztünk volt már arról, hogy a kassai pincérek bérmozgalma megindult. Megalakították már a kassai pincérek és kávésegek szakegyletét. A mozgalom élén a Schalkház télikert két pincére állott.

A szervezkedést ideges türeimtelenséggel fogadták a kávések és vendéglősök s az előjelekből ítélve aligha lesz köztük békés meg egyezés. A Schalkház-szálloda r. t. a mozgalom vezetőit tegnap a munkából kizárta. A kizárt pincérek ügyét tegnap délután a Munkás Otthonban tárgyalta a szociáldemokrata párt s ennek határozata alapján mintegy 200 munkás tegnap megszállta a Schalkház helyiségeit. Előbb úgy fél 8 óra

tájban mintegy 50—60 munkás foglalt helyet a téli kertben, hol éppen egy tisztí összejövételre terítettek. Künn a folyosón, a kapubejártnál és a járdán pedig a munkások sokasága nyüzsgött, a legtöbben perze a munkaruhában öltözve.

Az étteremben, hol több tábornok és a rendes törzsvendégek ültek, a munkások megjelenése nagy konsternációt keltett. Tüntetésről féltek és gyorsan lehúzták az összes ablakok vasredőnyeit. Közben pedig a rendőrség segítségét kérték. Meg is érkezett 2 polgári rendőr és 8 közrendőr, de mivel a munkások csendesen viselkedtek, nem tudtak ellenük fellépni.

A szocialista munkások látogatása mintegy 2 óra hosszáig tartott. Ez alatt elfoglalták az étterem asztalait s csöndesen sűröztek. A néma tüntetés ez a módja azonban alkalmas arra, hogy az étterem forgalmának ártson, mert a polgári társaságnak bizony elment a kedve és étvágya a vacsorától, a tüntetés következtében.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 18.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Okolicsányi László, az állandó igazoló bizottság előadója jelentést tesz a horvát tartománygyűlés által a magyar országgyűlésre delegált képviselők igazolása tárgyában. A bizottság a horvát tartománygyűlés elnökének átiratában közjogellenes kifejezést talált, mert az átiratban az foglaltatik, hogy a képviselők a magyar-horvát közös országgyűlésre delegáltak. A bizottság azt javasolja, hogy irjanak át a horvát tartománygyűléshez, amelyben figyelmeztessék őket arra, hogy az ilyen közjogellenes kitételektől tartózkodjanak.

Ugron Gábor elfogadja a bizottság jelentését, de jónak látja, ha kitűznének egy napot a közjogellenes kifejezések tárgyalására.

Buzáth Ferenc ehhez hozzájárul.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek nincs kifogása a tárgyalás kitűzése ellen, de ajánlja, hogy a tárgyalásba a horvát képviselők is bevonassanak.

Ugron Gábor helyesli a miniszterelnök ajánlatát.

Elnök erre a horvát delegált képviselőket véglegesen igazoltaknak jelenti ki azaz a megjegyzéssel, hogy az átirat közjogellenes kifejezéseinek tárgyalására ülést fognak kitűzni.

Ezután áttértek a nem állami tanítók fizetésrendezési törvényjavaslatának folytatós részletes tárgyalására.

Némi módosítás után elfogadták a javaslatot a tizenegyedik szakaszig.

Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

Budapest, április 18.

A főrendiház ma délelőtt gróf Dessewffy Aurél elnöklete alatt rövid ülést tartott, amelyen elfogadták az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Andrássy Budapesten.

Budapest, április 18.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter hosszabb külföldi tartózkodásáról ma vizsztatért a fővárosba. Megjelent a képviselőházban, ahol hosszasan tanácskozott a miniszterekkel és a pártok vezető embereivel.

Kossuth beteg.

Budapest, április 18.

Kossuth Ferenc ma éjjel újból megbetegedett úgy, hogy kénytelen az ágyat őriznie. Helyette a mai minisztertanácsban Sztényi államtitkár vett részt.

Fedák Sári pöre.

Budapest, április 18.

A budapesti törvényszék vizsgálóbírája ma kezdte meg a vizsgálatot Pásztor Árpád, Föld Aurél és Nádas Sándor hírlapírók ellen abban a bűnpörben, amelyet Fedák Sári indított „A Nap” ellen azon cikkek miatt, amelyek Vidor Pál öngyilkossága alkalmából jelentek meg ellene.

Sikkasztó ügyvéd.

Budapest, április 18.

A vizsgálóbíró ma hallgatta ki Kreutzer István budapesti ügyvédet, aki több sikkasztás és csalás után Amerikába szökött, majd Bécsbe tért vissza, ahol elfogták. A sikkasztó továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, április 18.

Hatvanezer koronát nyert a 44.137. számú sorsjegy.

UJDONSAGOK.

— A negyvenkilencediki országgyűlés emléke. Szép, hazafias ünnepre készül a debreceni főiskolai ifjuság. Ünnepe keretében emléktáblát helyeznek el azon a házban, amelyben a negyvenkilencediki forradalmi országgyűlés üléseit tartotta. Az ünnepi szónok Nagy György országgyűlési képviselő lesz. Az ünnepélyen, amelyre az Országos Kossuth-Szövetség Zaymusz Illés vezetésével vonul le, részt vesznek Arányi Sándor és Török Ferenc függetlenségi képviselők is.

— Kossuth Ferenc a kassai Tulipánszövetség védője. A kassai Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület Kossuth Ferencet legutóbbi közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel védőjévé választotta, amiről Szalay Lászlóné elnök értesítette. Kossuth Ferenc örömmel fogadta el a tisztséget és ezt meleg hangú levélben tudatta az elnökséggel.

— A csendőrség szaporítása. A belügyminiszterium folyó évi költségvetésében a csendőrségnek 810 főnyi legénységgel való szaporítása vétetett fel, melyből 230 fő lovasítandó lesz. E szaporítás már május elsejével életbe lép. A felvétel ügy történi, hogy a jelentkező katonák (honvéd) könyvecskéjével a legközelebbi csendőrségre megy, ahol a további eljárásról tájékozást szerezhet s ügye tíz-tizenöt nap alatt teljes tisztázást nyer.

— Eltűnt tanító. A kassai rendőrséghez jelentés érkezett, hogy Moller Ferenc áll. tanító, aki már huzamosabb idő óta ideg beteg, tegnap reggel Csermely-utca 13. sz. alatti lakásáról eltűnt. Hozzá tartozói attól tartanak, hogy öngyilkosságot elkövet. Az eltűnt tanító termete magas, sovány, arcvonásai beteges, 30 év körüli embert árulnak el, szeme kék, kis szőke bajuszt visel. Mikor eltávozott zöldes ruhát és kalapot, sötét-szürke felöltőt és fekete cugos cipőt viselt.

Rotschildné Nagyváradon. Rotschild Károlyné báróné, Wertheimstein Rózsika asszony, akinek bécsi esküvője néhány hónappal ezelőtt oly nagy feltűnést keltett, tegnap este atyjának, Wertheimstein Alfréd lovagnak és családjának látogatására Nagyváradra érkezett. E hírrel kapcsolatban egy fővárosi lap ma azt újságolta, hogy Rotschildné már két héttel ezelőtt elhagyta urát, a ki Londonban maradt, egy ideig Bécsben lakó nőjénél tartózkodott, s tegnap váratlanul érkezett Nagyváradra. Rotschild Károly báró azóta állítólag szintén elköltözött a palotából, a melyben esküvője óta a feleségével lakott s visszatért az atyja palotájában lévő legénylakására. Mint nagyváradi tudósítónk jelenti, mind e hírszertelesekben egy szó sem igaz. Tudósítónk ma délben fölkereste Wertheimstein Alfréd lovagot, aki a leghatározottabban megcáfolta a híreket s fölkerete egyúttal tudósítónkat a cáfolat közlésételére. Leánya zavartalan boldogságban él férjével. Tegnap atyjának látogatására érkezett Nagyváradra, a hol egy héttig marad s azután visszautazik Londonba. Csak annyi igaz, hogy a nagyváradi újságírókat Wertheimstein Alfréd megkérte, hogy leányának Nagyváradra való érkezéséről, ha lehetséges, ne adjanak hírt, mert attól tartott, hogy sokan fogják zavarni látogatással és segítségkéréssel a fiatal asszonyt, aki a hosszú utól egy kissé fáradtnak érezte magát.

Hítvesgyilkosság. Miskolcra táviratozzák, hogy a borsodmegyei Cserépfalu községben Miklós István hatvan esztendőszes gazdaember megölte feleségét. Már hosszabb idő óta elváltan élt feleségétől. Most elkészenedésében beretvával elvágta az asszony nyakát, azután maga ellen fordította a gyilkos szerszámot és a saját nyakát is elmetsette. Miklós sulyos sebében elvérzett. Feleségének állapota is reménytelen.

Öngyilkos professzor. Bécsből jelentik: A Belváros egyik előkelő bérházában egy elegáns pár bérelt lakást februárban. A férfi azt mondta, hogy Ceriola Armando a neve, a matematikának professzora, harminc esztendőszes és Marseilleben született, a nő pedig a felesége. Március derekán Montekarlóba utazott a házaspár üdülni és — pénzt szerezni. Vállalkozása azonban nem sikerült: elvesztettek ötven ezer frankot, vagyonuk nagyobbik részét s nagyon szomorúan jöttek vissza Bécsbe. A veszteség nem hagyta őket nyugodni. Egy hét múlva visszautaztak, s most már a maradék pénzüket is elvesztették, úgy, hogy semmiük sem maradt. A férfi teljesen megtörtén jött haza, a nő pedig Montekarlóban maradt, Ceriola tegnap este bezárkózott a lakásába, kihuzta a divánt a konyhába, a gaz-melegítő csövet a szájába vette és nemsokára meghalt. Reggel, mikor a takarítóné bement hozzá, már régen kihűlt a holtteste.

Hamis hír. A kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóságától szerzett értesítés szerint a mai lapokban közölt az a hír, hogy Diuha és Kriva állomások között sziklaomlás folytán egy személyvonat lokomotívja és a podgyászokcsi kisiklott és megrongálódott, nem felel meg a valóságnak.

A hajóhinta halottja. Már több ízben baj és szerencsétlenség történt az Erzsébetteri hajóhintánál, most pedig már halottja is van a veszedelmes mulatságnak. A Toperczer féle hajóhinta egyik alkalmazottja, Matusák János néhány nap előtt ittás állapotban az egyik hintán ült s ott hintázott. De úgy látszik a kétes mulatságot hamar megelégette s még a mozgásban levő hintából kiugrott. Ugyanakkor azonban egy másik hinta hajója elütötte, s koponyáját berepesztette. Matusák Jánost eszmélet-

len állapotban szállították a kassai kózkórházba, hol tegnap sérülésebe belehalt. A veszedelmes mulatságra jó volna, ha nagyobb gondot fordítana a rendőrség.

Talált tárgyak. A rendőrségnél a következő talált tárgyak vehetők át: egy ezüst függelék, tükörrel és arany könyvecske jou-jouval; a villamos színházban találtatott egy esernyő. A Schalkház kávéházban egy briliáns gyűrűről szóló zálogjegy találtatott.

Két óráig a másvilágon. A new-yorki World írja: Egy Gerst Lena nevű másfélesztendő gyermekkel valóságos csoda történt a minap, két óra hosszat halott volt. A gyermek nem volt beteg, de reggel, a mikor fölébredt, rosszul érezte magát és látzott rajta, hogy valami baja van. Egyszerre meglapult a lélegzétvétele, arca elkékült, szeme megüvegesedett, s a szívverése lassankint egészen elállt. Az anyja orvosért küldött. Az orvos, Löwenthal dr., minden próbát megtett, hogy megállapítsa, él-e a gyermek vagy meghalt, s mivel az életnek leghalványabb jelenségét sem vette észre, megállapította a halált, azután elment. Két óra múlva visszatért, mert valami sejtés nyugtalanította. A gyermeket még előbbi állapotában találta, a szív működése és a lélegzés szünetelt s az arc egészen olyan volt, mint a halotté. Az orvos mégsem tudott hinni a halálban s dörzsölni kezdte a gyermek testét. Nemsokára megindult a gyermek érverése, szíve megdobbant, a levegőcsere megkezdődött, az arcról eltűnt a halál színe és a szeme, melyet megtörtén fogott be az anyja, kinyílt és megélnékült. Nem telt bele egy óra s a gyermek egészen normális állapotban volt megint. Mint egy rossz álom, úgy elmúlt az a két óra, a melyet a másvilágon töltött. Az orvos megállapította azután, hogy a csodálatos esetet a légzőszervnek valami hirtelen beállott rendellenessége okozta, a minnek az orvos vetett véget a dörzsöléssel. Löwenthal doktort most csodatevőként ünneplik New-yorkban.

A zwick nem hazárdjáték. A székesfővárosi államrendőrség ez év február és március hónapjaiban sorra látogatta éjjelenként a fővárosi kávéházakat, hogy meggyőződjék, vajjon nem folyik-e egyik-másikban tiltott szerencsejáték. Az eredmény megdöbbentő volt. Egyetlen éjjelen tíz fővárosi nagyobb kávéházban lepleztek le hazárdjátékos kompániákat. A rendőrség a leplezett kártyásokat és a kávéháztulajdonosokat sorra feljelentette a büntető járás-bírósnál, amely most tömegesen tárgyalja ezeket a szerencsejátékügyeket. Az egyes játékosokat és kávéásokat 5—10 korona pénzbírságra ítélte a törvényszék. Erdekes a dologban csak az, hogy a bíróság az u. n. „zwick“-et nem minősítette hazárdjátéknak, mert a hol adout van, ott kombinálni is lehet s ez nem hazárdjáték. Ez a bírói döntés minket annyiban érdekel, mert egy adout esetben a kassai bíróság a *zwicket* hazárdjátéknak minősítette. Amint hogy az is.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Csütörtökön, hatodszor: *A milliárdos kisasszony.*

Pénteken, Pápay Lajos jutalomjátékául, huszadszor: *A vig özvegy.*

A csodagyermek. Paul Gavault és Robert Charvay kétes értékű bohózata, mely inkább a drasztikum, mint a finom komikum ötleteivel kelt hatást, tegnap este került színre. A szereplők egyenként gondos játékot produkáltak, az összjáték azonban hián volt a gördülékenységnek, gyorsaság-

nak, ami pedig az efajta fércműveket sok helyütt unalmassá teszi. Fái Flórától természetesen csak jót mondhatunk, finom és diszkrét volt, már amennyire lehetett. Croche építész alakjában Doktor János végre hosszabb lélekzetű szerephez jutott, ki is aknáztta, fordultatos, színes, eleven játékkal. A közönség sokat mulatott rajta, kedvét lelte játékában, aminek kétszer felzúgó nyílt-színi tapsban adott kifejezést. Komjathy bizony többször alkalmat nyújthatna neki, hogy határozott tehetségét érvényesítse. Etsy Emilia kedves volt, de nem tudta leplezni zavarát, a szokatlanul pikáns helyzetekben. Hevesi Mariska Marqueritte szerepében semhogy illet. Hiányzik belőle a temperamentum. Hangja olyan, mintha sírás fojtogatná. A „kiosztott könnyekért“ virágot kapott. Georges szerepét Nagy Sándor játszotta. Első nagyobb szerepében, ügyes, rutinírt színésznek bizonyult. A frivol helyzeteket kellő önuralommal diszkréten játszotta meg, ami művészi izlését bizonyítja. A közönség szívesen látja a színpadon s azt hisszük használható tagja lesz a színháznak. Sok derűtséget fakasztott Rác Ede, eredeti alakításával. Minden jelenését hangos kacagás fogadta. Játszott még Faragó, Kürthy és Serfőzy — valamennyi ügyesen. A rendezés ellen nincs kifogásunk, csupán mulatságosan furcsa, hogy a színpadok mögött előbb jelzi az ügyelő, hogy a végrendeletet tartalmazó váza eltört, mint mielőbb a váza színpadon leesik. Ilyennek nem szabadna megtörténni.

Két vig özvegy a 20-ik előadáson. Holnap este nagy ünnepélyek között kerül színre huszadszor a Vig özvegy. A jubiláris előadáson nagy ünneplésben fog részesülni Pápay Lajos, aki Daniló szerepében a publikum kedvelt színésze lett. A holnapi jubiláris előadás — az ő jutalomjátéka lesz. A harmadik előadás érdekességét fokozza, hogy Glavári Hannát, a Vig özvegy szerepét két primadonna játsza egy este. Még pedig az első és harmadik felvonást *Kállai Lujza*, a második felvonást *Váradi Margit* játsza. A kettős szereposztás egy este természetesen csak fokozza az előadás érdekességét, mely iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik.

Az első pályázó. Jellemző a kassai színészet jövőjére, hogy a kassai színházra pályázó gyanánt *Andorffy Péter* a pozsonyi bukott színigazgató jelentkezett. Több előkelő színügyi bizottsági taghoz irt levélben bejelentette, hogy a kassai színházra pályázni fog. Erre még visszatérünk!

Koldus diák. Millöcker, az ihletett zeneóriás egyik leghirvevesebb alkotása a *Koldus diák* című nagy operett kerül színre szombat este. Az énekes személyzet nagy ambícióval készül a szombati előadásra, mely a hervadhatatlan szépségű muzsika kedvelőinek nagy élvezetet ígér. A koldus diák két év óta pihent s most, hogy újból felfrissítették ezt a vig opera számba menő dalművet, gondos előkészület előzi meg a szombat esti előadást. Csöregh Jenőnek különösen kitűnő szerepe az egyik diák. Szép hangú tenor énekesünk pompás szerephez jut, hogy művészi képességeit bemutassa. Ez alkalommal énekel nagyobb szerepet Miskei József a társulat új baritonistája. A nő szereplők közül Nagy Aranka és Diósi Nusi jut hálás szerephez.

A bajusz. *Verő György* bájos énekes vígjátéka, a *bajusz* vasárnap este kerül színre. A hangulatos, mulatságos meséjű vígjáték annak idején nagy sikert aratott a kassai színpadon. Matildet, — *Várady Margit*, Ilonkát, — *Diósi Nusi*, Kovács Gábort, — Nagy Sándor játsza. A többi szerepeket Doktor, Nagy Gyula, Etsy Emilia, Kürthy játszik.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbátrák ingyen
Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

1061. sz. 1907.

KOCSIS

nyer a folyó évi május hó 1-től kezdve alkalmazást a kassai magy. kir. javítóintézetnél. Járandósága a következő: havonként 44 (negyvennégy) korona készpénz, félévénként utólagosan 40 (negyven) korona ruhapénz, vagy e helyett megfelelő értékű ruházat, egy szobából és egy konyhából álló lakás, fűtéssel és világítással. Jelentkezni a kir. javítóintézeti főkertésznél lehet.

Minden harmadik nap egészen új műsor.

ELEKTRO- villamos színház

mozgó ténykép vállalat.

Naponként nagy előadást tart, minden este 6, 7, 8, 9 és 10 órákor, vasárnap délután 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órákor

a Royal vendéglő

kényelmesen berendezett külön termében.

Szigorúan családias jellegű műsor.

Helyárak: I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér.

Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé a felét fizetik.

— Csakis elsőrangú mutatványok. —

A színművészek figyelmébe!

1. Ertl Bertalan: *Physiognómiai tanulmányok.* (Emberi arcisme.)
2. Dr. R. Hellbach: „Die Kunst Schauspieler zu werden“ és
3. Fr. Altmann: „Die Maske des Schauspielers“ kitűnő maszkírózási című művek. — Mind a három együttvéve **5 forintért eladó.**

Hol? megmondja lapunk kiadóhivatala.

Kiadó: Murányi József.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

=== **4%-kal** ===

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

=== összes régi betéteinek kamatlábat ===

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-posták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-akék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

FÓRAKTÁR:

ADRIÁNYI ÉS MARKÓ vaskereskedése

Kassa, fő-utca 1. szám

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA